

NELIPÜHI A AASTAL

(Esimene lugemine Ap 2:1-11)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Kui nelipühapäev kätte jõudis, olid kõik ühes paigas koos. Äkki oli taevast kosta kohinat, nii nagu oleks tormituul puhunud, ja see kohin täitis kogu koja, kus nad viibisid. Ning neile ilmus tulekeeli, mis jagunesid ja jäid igaühe peale nende seast. Ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima võõraid keeli, nii nagu Vaim andis rääkida.

Aga Jeruusalemmas oli sel ajal palju jumalakartlike juute kõigi rahvaste hulgast päikese all, ja kui tõusis kohin, jooksis kokku rahvasumm, ning nad kõik olid kohkunud, sest igaüks kuulis neid kõnelevat oma keelemurret. Nad panid seda imeks ja ütlesid üksteisele: “Kas need mehed, kes räägivad, polegi Galileast? Kuidas siis igaüks meie seast kuuleb oma emakeelt? Meie, partlased, meedlased ja eelamlased, kes me elame Mesopotaamias, Judeas ja Kapadookias, kes me oleme pärit Pontusest ja Aasiast, Früügiast ja Pamfüüliast, Egiptusest ja Küreene poolse Liibüa aladelt, samuti siin asuvad roomlased ja juudid ühes proselüütidega, juudiusku pöördunudega; kreetalased ja araablased – kuidas me kuuleme neid kõnelevat meie oma keelemurdeis Jumala suurtest tegudest?” See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 104:1ab.24ac. 29bc-30 31.34. R:30)

R: Saada oma Vaim, ja loo uueks maailma pale.

Kiida, minu hing, Issandat,
Issand, minu Issand, sina oled väga suur.
Kui arvukad on sinu teod, Issand,
kogu maa on täis sinu loodut.
R:

Kui sa võtad neilt hingamise,
heidavad nad hinge ja muutuvad jälle põrmuks;
sina saadad oma vaimu ja nad luuakse,
sina teed uueks maailma palge.
R:

Issanda kirkus püsigu igavesti,
Issand olgu rõõmus oma tegude üle.

Olgu mu laul Issandale meele järgi,
sest oma rõõmu tahan ma leida Issandas.

R:

(Teine lugemine 1Ko 12:3b-7. 12-13)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Keegi ei või öelda: “Jeesus on Issand”, kui ta ei räägi Pühas Vaimus. Palju on ande, mis tulevad armust, kuid Vaim, kelle kaudu nad tulevad, on üks. Ja palju on ameteid, kuid Issand on üks ja seesama. Mitmel viisil võib Jumala vägi ilmsiks saada, kuid seda kõike teeb üks Jumal kõikide sees. Aga Vaim ilmutab end kõigile ühiseks hüveks, sest kui ihu on üks ja sel on palju liikmeid – ning kuigi liikmeid on palju, ometi ihu on üks – siis niisamuti on Kristusega. Oleme ju ühe Vaimu läbi ristitud ühte Ihusse – nii juudid kui kreeklased, nii orjad kui vabad –, meie kõik oleme sama Vaimuga joodetud.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluoja. Tule, Püha Vaim, täida oma ustavate südamed
ja süüta meis oma armastuse tuli. Halleluoja.

(Evangeelium Jh 20:19-23)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesuse ülestõusmispäeva õhtul, kui jüngrid olid koos riivis uste taga hirmust juutide ees, tuli Jeesus ja seisis nende keskel ja ütles neile: “Rahu olgu teiega.” Ja kui ta seda oli öelnud, näitas ta neile oma käsi ja külge.

Jüngrid olid rõõmsad Issandat nähes. Aga Jeesus ütles neile taas: “Rahu olgu teiega! Nii nagu minu Isa on läkitanud mind, nii läkitan mina teid.” Ja kui ta seda oli öelnud, puhus ta nende peale ja ütles: “Võtke vastu Püha Vaim; kellele te patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellele te patud kinnitate, neile on need kinnitatud.”

See on Issanda sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, katoliku kirikus on ikka õpetatud, et selleks, et oma patud andeks saada, tuleb neid muidugi kõigepealt teha, siis pihil preestrile kahetsedes tunnistada, ning seejärel saab preester pihtijale Püha Vaimu volitusel ja oma pühitsuse kaudu patud andeks anda.

Esmapilgul tundub kõik nagu lihtne ja selge: kui miski vaevab sinu südant, siis see ongi see patt, mida tuleb pihtida. Kuid vahel on vaid pinnapealse järelekatsumisega keeruline tuvastada, mida me oleme teinud õigesti ja mida valesti. Meenutagem siinkohal varisere, Iisraeli ülemaid, kes käisid sageli templis ning tõid oma pattude eest rohkesti ja kallihinnalisi ohvreid. Kuid ilmselt ei tundnud, või ei tahtnud nad siiski ära tunda oma pahategusid – ega muidu oleks Ristija Johannes ja hiljem Jeesus, neile käratanud: “Te maod, te rästikute sugu, kuidas võiksite teie ära põgeneda põrgu kohtu eest?” (Mt 23:33)

Me loeme patutunnistuse...

Jutus

Armsad õed ja vennad, kui lähtuda apostel Pauluse sõnadest, et kõik on pattu teinud ja jäänud ilma Jumala kirkusest (Rm 3:23), siis tundub mõte patuta olemisest peaaegu et jumalateotusena. Samas oleks ju loogiline, kui selle asemel, et panustada pattude andekssaamisele, püüaksime lihtsalt üldse mitte pattu teha!

Ometi tundub see justkui võimatu perspektiiv ja toob meelde, mida minu vanaema meenutas Teise maailmasõja päevilt. Nimelt oli sõja ajal suur puudus suhkrust, ja siis kasutati magusainena sahhariini. Sahhariini toodetakse teatavasti toornaftast või kivisöetõrvast, ja see on kuni 500 korda magusam kui suhkur. Kahjuks on aga sahhariiniga magustamine praktikas võimatu ülesanne, sest lääge magusus läheb järsult üle kibeduseks – nii rääkis vanaema.

Sarnane mulje tekib ladina keelest pärit patutundmist tähistava oskussõna ‘scrupulus’ puhul, mis otseses tõlkes tähendab teravat kivikest. Skrupuloosselt käitub niisugune inimene, kes on sedavõrd keskendunud pisikestele pattudele, et ta ei pane nende kõrval enam suuri asju tähele – kas siis mõttekrambist, või lausa meelega. Veider on aga, et selle väljendi vastand, “mitteskrupuloosne”, inglise keeles “unscrupulos” ja saksa keeles “skrupellos”, tähendab seevastu südametunnistuse täielikku puudumist. Nii tuleb justkui välja, et kui kinga sees on kivikesi, siis on pahasti – aga kui kivikesed kingast päris ära võtta, siis on hoopis hullusti... See kummaline vastuolu toob hästi esile, et oma tõeliste pattude äratundmine, oma vaimuliku kõrkuse läbinägemine ei ole üldsegi nii lihtne ülesanne.

Pihil käimine võib paraku pikapeale muutuda pelgalt leigeks rutiiniks, ja absoluutsioonisõnad “ego te absolvo a peccatis tuis” – “ma mõistan sind sinu pattudest lahti” tulevad preestril kergesti üle huulte. Kui me aga pole oma pattudest õigesti aru saanud – või me ei taha et preester neist õigesti aru saaks –, siis võime pihil ümbernurga juttu veeretades saada patust vabanemise asemel hoopis veel ühe patu võrra rikkamaks.

Kahjuks ei ole seni leiutatud lakmuspaberit, mis otsaesisele asetades läheks kahetsemata pattude peale punaseks, nii et me saaksime olla kindlad, milliseid neist peame kahetsema. Teisalt ei pruugi me aga ka pärast siirast ja ausat pihtimist peegli ette sattudes näha otsekohe pühadusepaistet oma pea ümber. Niisamuti ei saa ükski preester olla päris kindel, et ta annab alati head nõu: urgitsemine pihtija südametunnistuse kallal võib tekitada sügavama kahetsuse asemel hoopis meelegeite, preestri vaikimine aga võib jätta mulje, et ta ei hooli, ning pinnapealsed näpunäited võivad mõjuda pihtijale sisuliselt heakskiiduna, loana patuga jätkata.

Armsad õed ja vennad, ilmselt on apostel Pauluse ütlemisel, et kõik inimesed on patused, siiski sügavam mõte – kasvõi juba sellepärast, et Jumala kohtus ei ole inimene iseenda kohtunik. Tal tuleb anda aru oma Loojale, kes tunneb teda paremini kui ta ise. Hirmutav perspektiiv! See asjaolu peab tegema meid ettevaatlikuks, et me ühest küljest ei pingutaks üle oma südametunnistuses kaevamisega, või siis teisest küljest, ei loobuks üldse paremaks saamise nimel pingutamast. Me ei tohi mõista end juba maa peal ise ei õigeks ega hukka, vaid peame olema alati valmis märkama oma halbu kalduvusi ja looma neile vastukaalu, kõigega millega suudame. Aamen.